

**Навчальна програма
«Українська мова. 5 клас»
до модельної навчальної програми
«Українська мова. 5-6 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(автори О. Заболотний та ін.)**

**«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)**

**Зміст навчальної програми забезпечує
підручник «Українська мова. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти
(авт. Гапон Л.О., Грабовська О.І., Петришина О.І., Підручняк О.П.)**

Навчальна програма затверджена
на засіданні педагогічної ради

_____ (повна назва закладу освіти)

протокол № _____ від _____ 2022 року

УКРАЇНСЬКА МОВА. 5 КЛАС

4 год на тиждень, 140 год на рік

I. МОВНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ – 115 год, з них КР – 10.

1. ВСТУП – 2 год

2. ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ. Текст. Речення. Слово – 6 год. КР – 1 год.

3. ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ГРУПИ СЛІВ ЗА ЗНАЧЕННЯМ – 9 год. КР – 1 год.

4. БУДОВА СЛОВА. ОРФОГРАФІЯ – 11 год. КР – 1 год.

5. ФОНЕТИКА, ГРАФІКА, ОРФОЕПІЯ, ОРФОГРАФІЯ – 35 год. КР – 4 год.

- Звуки мови й звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос – 11 год. КР – 2 год.
 - Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів *з-* (*зі-, с-*), *роз-* (*розі-*), *без-* – 15 год. КР – 1 год.
 - Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв *йо,ьо*. Подвоєння букв – 9 год. КР – 1 год.
- 6. ВІДОМОСТІ ІЗ СИНТАКСИСУ ТА ПУНКТУАЦІЇ – 35 год, КР – 3 год.**
- Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення – 16 год. КР – 1 год.
 - Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог – 19 год. КР – 2 год.
- 7. ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 5 КЛАСІ – 7 год.**

II. МОВЛЕННЄВА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ (РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ) – 25 год.

№	Зміст навчального предмета (тема уроку)	Ціннісні орієнтири	Очікувані результати навчання	Види навчальної діяльності	К-сть год
Вступ – 2 год. РМ – 2 год.					
1.	Значення мови в житті суспільства. Українська мова – державна мова України. Значення української мови як державної в житті Української держави та її громадян. Зміст статті 10 Конституції України.	• Необхідність вільного володіння державною мовою. Усвідомлення мовних обов'язків громадянина держави. • Повага до історії та культурного надбання українського народу, розуміння ментальності народу.	Учень/учениця: розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення, толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого; доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації; використовує потрібні вербальні і невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій; читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання; характеризує порушені в тексті проблеми; знаходить у тексті відому і нову інформацію; формулює тему та основну думку тексту; виокремлює в тексті мікротеми; формулює висновки відповідно від поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; висловлює власні почуття, враження,	• Міркування та відповіді на запитання за змістом висловлень відомих людей про значення мови в житті людини й суспільства (усно). • Записування речень, висловлень. • Пояснення функцій мови та змісту статті 10 Конституції України. • Складання усних і писемних текстів.	1
2.	Мова як основний засіб спілкування. Інші функції мови: формування думки, пізнавальна, об'єднувальна. Мовні й немовні засоби спілкування, які люди використовують у повсякденному житті.	• Усвідомлення потреби в спілкуванні, знанні правил спілкування та вмінні дотримуватися їх. • Прагнення етично взаємодіяти у віртуальному просторі. • Розпізнавання маніпулятивного спілкування та оцінювання його як небезпечного й небажаного. Необхідність протистояння маніпулятивним впливам.	використовує потрібні вербальні і невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій; читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання; характеризує порушені в тексті проблеми; знаходить у тексті відому і нову інформацію; формулює тему та основну думку тексту; виокремлює в тексті мікротеми; формулює висновки відповідно від поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; висловлює власні почуття, враження,	• Порівняння мовних і немовних (звукові і світлові сигнали, символіка, дорожні знаки тощо) засобів спілкування, які люди використовують у повсякденному житті. • Формулювання правил спілкування на основі прочитаних крилатих висловів. • Колективне складання словника найпоширеніших етикетних формул (привітання, прощання, вибачення, висловлення вдячності та ін.). • Складання усних і писемних текстів. • Інтерактивні вправи.	1
3.	УРМ № 1. Складання та розігрування діалогів , зокрема: - в онлайн-середовищі відповідно до запропонованої ситуації спілкування, пов'язаної із життєвим досвідом учнів із використанням етикетних формул - телефонних розмов, що передбачають уникання небажаного й небезпечного спілкування, протистояння маніпулятивним впливам.	• Усвідомлення потреби в спілкуванні, знанні правил спілкування та вмінні дотримуватися їх. • Прагнення етично взаємодіяти у віртуальному просторі. • Розпізнавання маніпулятивного спілкування та оцінювання його як небезпечного й небажаного. Необхідність протистояння маніпулятивним впливам.	використовує потрібні вербальні і невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій; читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання; характеризує порушені в тексті проблеми; знаходить у тексті відому і нову інформацію; формулює тему та основну думку тексту; виокремлює в тексті мікротеми; формулює висновки відповідно від поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; висловлює власні почуття, враження,	• Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Складання та розігрування діалогів, зокрема: - в онлайн-середовищі відповідно до запропонованої ситуації спілкування, пов'язаної із життєвим досвідом учнів із використанням етикетних формул; - телефонних розмов, що передбачають уникання небажаного й небезпечного спілкування, протистояння маніпулятивним впливам; - за ілюстрацією (або коміксом).	1
4.	УРМ № 2. Читання мовчки тексту , аналіз прочитаного, відповіді на запитання за змістом	• Усвідомлення потреби в спілкуванні, знанні правил спілкування та вмінні дотримуватися їх. • Прагнення етично взаємодіяти у віртуальному просторі. • Розпізнавання маніпулятивного спілкування та оцінювання його як небезпечного й небажаного. Необхідність протистояння маніпулятивним впливам.	використовує потрібні вербальні і невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій; читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання; характеризує порушені в тексті проблеми; знаходить у тексті відому і нову інформацію; формулює тему та основну думку тексту; виокремлює в тексті мікротеми; формулює висновки відповідно від поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; висловлює власні почуття, враження,	• Читання мовчки тексту, аналіз прочитаного, відповіді на запитання за змістом прочитаного та виконання тестових завдань.	1

	прочитаного та виконання тестових завдань.		викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо; обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними мовними нормами; взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі, дбаючи про безпеку; дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування.		
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ. Текст. Речення. Слово – 6 год. КР – 1 год.					
5.	Текст. Заголовок тексту. Змістова й композиційна єдність, зв'язність тексту. Тема, основна думка тексту, мікротема, тематичне речення. Простий план тексту.	• Почуття любові до свого рідного краю. Гордість за свій народ. • Здатність протистояти виявам несправедливості, жорстокості. Неприйняття агресії. • Готовність робити добрі справи, діяти правильно в ситуації вибору.	Учень/учениця: вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); вибірково переказує зміст почутого повідомлення; складає простий план почутого; передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); визначає ключові слова в почутому повідомленні визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіа тексті); формулює тему та основну думку тексту; розрізняє тексти різних стилів і типів; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними, граматичними, орфографічними нормами; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення,	• Аналіз та оцінювання прочитаного чи прослуханого тексту. • Добирання заголовка тексту. • Формулювання теми й основної думки тексту. • Визначення мікротем і тематичних речень. • Колективне складання простого плану прослуханого або прочитаного тексту. • Складання усних і писемних текстів.	1
6.	Будова тексту (зачин, основна частина, кінцівка). Ключові слова в тексті. Усна й письмова форми тексту (висловлення).	• Повага до людей, доброзичливість. • Усвідомлення цінності власного життя і збереження здоров'я, прагнення бути фізично здоровою людиною.	визначає ключові слова в почутому повідомленні визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіа тексті); формулює тему та основну думку тексту; розрізняє тексти різних стилів і типів; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними, граматичними, орфографічними нормами; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення,	• Визначення ключових слів у тексті. • Аналіз будови тексту, виділення зачину, основної частини та кінцівки. • Редагування речень, у яких допущено помилки у слововживанні. • Складання усних і писемних текстів.	1
7.	Типи мовлення: розповідь, опис, роздум. Особливості будови опису предмета.	• Усвідомлення краси природи як унікального явища та її значення в житті людини.	формулює тему та основну думку тексту; розрізняє тексти різних стилів і типів; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними, граматичними, орфографічними нормами; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення,	• Складання висловлення за поданими чи дібраними самостійно опорними словами. • Усний опис малюнка, за допомогою якого можна проілюструвати прочитаний текст. • Мовленнєвий експеримент (наприклад, заміна іменників займенниками для уникнення небажаного повтору слів).	1
8.	УРМ № 3. Усний вибірково переказ художнього тексту, що містить опис предмета, за колективно складеним простим планом. Редагування переказу	• Успішна діяльність у технологічному швидкозмінному середовищі.	складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними, граматичними, орфографічними нормами; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення,	• Усний вибірково переказ художнього тексту, що містить опис предмета, за колективно складеним простим планом. Редагування переказу.	1
9.	Речення. Поділ тексту на речення.			• Складання усного висловлення, пов'язаного з	1

	Інтонація речень, різних за метою висловлювання		слово, форми слова); порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками; вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	конкретною життєвою ситуацією. • Зіставлення прочитаного із зображеним на малюнку (зокрема передавання емоцій людини в тексті та на малюнку). • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Інтерактивні вправи.	
10.	Слово. Слово як компонент речення. Лексичне значення слова.			• Тлумачення лексичного значення слова. • Добирання синонімів і антонімів. • Робота зі словниками та довідковими джерелами. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації. • Ігри зі словами (вікторини, кросворди, ребуси). • Складання усних і писемних текстів.	1
11.	Слово як частина мови. Роль слів різних частин мови. Граматичні форми слів різних частин мови (практично).			• Доповнення речень словами в правильних граматичних формах. • Обґрунтування ролі слів різних частин мови. • Визначення в слові орфограм, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних із неправильним уживанням слів.	1
12.	Контрольна робота № 1 (тестові завдання). Вступ. Повторення та узагальнення вивченого в початкових класах. Текст. Речення. Слово. Аудіювання медіатексту.			• Тестові завдання. • Аудіювання медіатексту.	1
ЛЕКСИКОЛОГІЯ. Групи слів за значенням – 9 год. КР – 1 год.					
13.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях. Лексикологія. Лексичне значення слова.</i> Тлумачний словник (практично). Однозначні й багатозначні слова (повторення)	Готовність удосконалювати власне мовлення, зокрема збагачувати словниковий запас. • Повага до національних символів. • Готовність до налагодження контактів з іншими особами з використанням різноманітних мовних засобів та з дотриманням	Учень/учениця: самостійно складає простий план почутого; вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування; дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів; читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо)	• Тлумачення лексичного значення слова. • Зіставлення лексичного та граматичного значення слова. • Лінгвістичне мінідослідження. • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Складання усних і писемних текстів. • Інтерактивні вправи.	1
14.	Використання багатозначних слів			• Тлумачення лексичних значень багатозначних	1

	у прямому й переносному значенні (повторення). Роль слів у переносному значенні в художньому стилі мовлення.	норм мовленнєвого етикету. • Здатність перетворювальної діяльності з внесенням елементів краси в усі сфери життя людини. • Усвідомлення себе як невід'ємної частини природи, взаємозалежності людини та природи.	відповідно до мети читання; формулює тему та основну думку тексту; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; висловлює власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо; використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, речення, тексти); вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них багатозначних слів, синонімії, антонімії; творчо використовує лексичні засоби, обираючи доречні нестандартні рішення; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими	слів. • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації. • Аудіювання і читання тексту, у якому використано слова, ужиті в переносному значенні. • Складання опису природи з використанням слів у переносному значенні, а також епітетів і порівняння.	
15.	Групи слів за значенням. Синоніми (повторення і поглиблення). Синонімічний ряд. Словник синонімів (практично).	• Прагнення поглиблювати уявлення про цілісну наукову картину світу для суспільно-технологічного розвитку.	актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, речення, тексти); вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них багатозначних слів, синонімії, антонімії; творчо використовує лексичні засоби, обираючи доречні нестандартні рішення; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими	• Лінгвістичне мінідослідження. • Добирання синонімів. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту. • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. • Складання усних і писемних текстів. • Інтерактивні вправи.	1
16.	Роль синонімів у мовленні. Використання синонімів як засобу зв'язку речень у тексті та для уникнення невиправданих повторів слів.		добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, речення, тексти); вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них багатозначних слів, синонімії, антонімії; творчо використовує лексичні засоби, обираючи доречні нестандартні рішення; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими	• Ігри зі словами (вікторини; наприклад, відгадування за лексичним значенням, добирання синонімів, антонімів тощо). • Складання і розігрування діалогу-розпитування про корисність різних видів спорту (правила користування смартфоном та ін.) з використанням синонімів. • Складання і розігрування діалогу етикетного характеру з використанням синонімічних етикетних формул вітання, прохання, вдячності (у музеї, бібліотеці, магазині, спортзалі та ін.) з урахуванням віку та статусу співрозмовника. • Робота з деформованим текстом (заміна повторюваних слів синонімами, використання синонімів як засобу зв'язку речень у тексті).	1
17.	Антоніми (повторення і поглиблення). Роль антонімів у мовленні. Антоніми в прислів'ях і приказках. Словник антонімів (практично).		вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них багатозначних слів, синонімії, антонімії; творчо використовує лексичні засоби, обираючи доречні нестандартні рішення; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими	• Лінгвістичне мінідослідження. • Добирання антонімів. • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. • Порівнювання текстів щодо наявності в них антонімії. • Складання діалогу про погоду з використанням запропонованих або дібраних	1

			джерелами.	самостійно антонімів. • Інтерактивні вправи.	
18.	УРМ № 4. Усний докладний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису тварини, що містить синоніми та антоніми (за колективно складеним простим планом).			• Докладний усний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису тварини, що містить синоніми та антоніми (за колективно складеним простим планом).	1
19.	УРМ № 5. Контрольний письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами опису предмета, що містить синоніми та антоніми (за самостійно складеним простим планом).			• Докладний письмовий переказ тексту розповідного характеру з елементами опису предмета (або тварини), що містить синоніми та антоніми (за самостійно складеним простим планом). Редагування переказу.	1
20.	УРМ № 6. Редагування переказу.			• Редагування переказу.	1
21.	УРМ № 7. Аналіз письмового переказу.			• Аналіз письмового переказу.	1
22.	Омоніми (повторення і поглиблення). Розрізнення омонімів і багатозначних слів. Словник омонімів (практично).			• Лінгвістичне мінідослідження. • Тлумачення лексичних значень омонімів з урахуванням контексту. • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. • Ігри зі словами. • Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією. • Складання усних і писемних текстів.	1
23.	Пароніми. Словник паронімів (практично).			• Лінгвістичне мінідослідження. • Тлумачення лексичних значень паронімів з урахуванням контексту. • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. • Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних із неправильним уживанням слів. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту. • Складання речень з опорними словами та певного змісту. • Інтерактивні вправи.	1
24.	Лексична помилка (практично).			• Лінгвістичне мінідослідження.	1

				• Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Редагування речень і текстів (зокрема оголошень), у яких допущено лексичні помилки, з коментуванням. • Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами. • Підготовка аудіо- чи відеорекомендацій (постер, слайди, відеоролик) для соцмереж про поширені лексичні помилки. • Складання усних і писемних текстів. • Інтерактивні вправи.	
25.	Узагальнення вивченого з розділу «Лексикологія».			• Лінгвістичне мінідослідження. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту. • Ігри зі словами. • Аналіз, оцінювання, інтерпретація тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Редагування речень і текстів. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Виконання проєкту (наприклад, складання рекламного тексту з метою спонукати правильно добирати слова, урізноманітнювати своє мовлення тощо). • Інтерактивні вправи.	1
26.	Контрольна робота № 2 (тестові завдання). Лексикологія. Групи слів за значенням. Читання тексту, у якому використано слова, ужиті в переносному значенні.			• Тестові завдання. • Читання тексту, у якому використано слова, ужиті в переносному значенні.	1
БУДОВА СЛОВА. ОРФОГРАФІЯ – 11 год. КР – 1 год.					
27.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях.</i> Будова слова. Орфографія. Основа слова й закінчення (повторення і поглиблення).	• Повага до історико-культурного надбання і традицій українського народу. • Усвідомлення важливості активного, здорового способу життя.	<i>Учень/учениця:</i> дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів; знаходить у тексті відому і нову інформацію; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них;	• Виділення у слові значущих частин. • Робота зі словником. • Аналізування, оцінювання, інтерпретація тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Складання усних і писемних текстів.	1

28.	Незмінні й змінні слова.	- Потреба в спілкуванні з мистецтвом. - Відкритість до інновацій, готовність продукувати нові ідеї, спонукати до цього інших людей.	обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з ustalеними словотвірними, орфографічними, стилістичними нормами; створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захисених) цифрових сервісах і в соціальних мережах; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (частини слова, слова, форми слова); порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками вирізняє окремі мовні явища (спільнокореневі слова тощо) у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них спільнокореневих слів; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	- Виділення у слові значущих частин. - Робота зі словником. - Аналізування, оцінювання, інтерпретація тексту. - Створення розповіді про відвідування зоопарку з використанням незмінних слів (назв тварин). - Складання усних і писемних текстів. - Інтерактивні вправи.	1
29.	Корінь слова. Спільнокореневі слова та форми слова (повторення і поглиблення).			- Добирання спільнокореневих слів. - Виділення у слові значущих частин. - Ігри зі словами (наприклад, добирання слів, відгадування тощо). - Порівнювання текстів щодо наявності в них спільнокореневих слів. - Редагування речень і текстів, що містять спільнокореневі слова й форми одного слова (з коментуванням).	1
30.	Спільнокореневі слова як засіб зв'язку речень у тексті.			- Редагування речень і текстів, що містять спільнокореневі слова й форми одного слова (з коментуванням). - Аналізування, оцінювання, інтерпретація тексту. - Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією. - Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. - Складання усних і писемних текстів.	1
31.	Префікс і суфікс (повторення і поглиблення).			- Добирання слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. - Виділення у слові значущих частин. - Лінгвістичне мінідослідження. - Визначення в реченнях (текстах) і добирання слів, що містять антонімічні префікси. - Ігри зі словами. - Усне повідомлення на лінгвістичну тему (наприклад, «Префікси-антоніми»). - Складання усних і писемних текстів. - Інтерактивні вправи.	1
32.	Суфікси та префікси, які надають словам емоційного забарвлення			- Лінгвістичне мінідослідження. - Виділення у слові значущих частин.	1

	та виразності.			• Аудіювання і читання текстів, що містять слова із суфіксами, які надають слову значень зменшуваності й пестливості. • Створення казки, текст якої містить слова, що надають слову значення збільшеності та згрублості.	
33.	УРМ № 8. Письмовий твір-опис тварини з використанням слів із суфіксами та префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення й виразності (у художньому стилі).			• Написання твору-опису тварини (або предмета) з використанням слів із суфіксами та префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення й виразності (у художньому стилі).	1
34.	УРМ № 9. Редагування твору-опису. Особливості твору-опису тварини (предмета).			• Редагування твору-опису.	1
35.	УРМ № 10. Аналіз письмового твору-опису тварини.			• Аналіз письмового твору-опису.	1
36.	Правопис значущих частин слова (повторення).			• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Робота зі словником. • Аналізування, оцінювання, інтерпретація тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами. • Складання усних і писемних текстів. • Інтерактивні вправи.	1
37.	Правопис значущих частин слова (повторення)			• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Робота зі словником. • Виділення у слові значущих частин. • Складання усних і писемних текстів. • Інтерактивні вправи.	1
38.	Написання префіксів <i>пре-, при-, при-</i>.			• Лінгвістичне мінідослідження. • Виділення у слові значущих частин. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами.	1

				• Ігри зі словами. • Складання речень-компліментів з використанням слів із префіксом пре- (наприклад, для привітання з днем народження).	
39.	Написання префіксів <i>пре-, при-, прі-</i>. Тренувальні вправи.			• Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Усне повідомлення на лінгвістичну тему (наприклад, «Префікси-антоніми»). • Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик) про написання префіксів. • Складання «хмари слів» до теми «Правопис префіксів». • Інтерактивні вправи.	1
40.	Узагальнення вивченого з розділу «Будова слова. Орфографія». Розбір слова за будовою.			• Виділення у слові значущих частин. • Добирання спільнокореневих слів, слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Інтерактивні вправи. • Складання усних і писемних текстів.	1
41.	Контрольна робота № 3 (тестові завдання). Будова слова. Орфографія. Аудіювання текстів фольклорних творів (колискових пісень, забавлянок, утішок), що містять слова із суфіксами, які надають слову значень зменшуваності й пестливості.			• Тестові завдання. • Аудіювання текстів фольклорних творів (колискових пісень, забавлянок, утішок), що містять слова із суфіксами, які надають слову значень зменшуваності й пестливості.	1
ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ – 35 год. КР – 2 год. Звуки мови й звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос – 11 год. КР – 2 год.					
42.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях.</i> Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія. Звуки мови і звуки мовлення. Відмінність їх від інших	• Повага до культурних цінностей українського народу. • Усвідомлення себе як невід'ємної частини	Учень/учениця: вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; виявляє і відтворює прихований зміст повідомлення, розрізняючи невербальні	• Мовне спостереження. • Вправи на розрізнення голосних і приголосних звуків. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Лінгвістичні ігри.	1

	звуків, які створює людина (кашляння, свист), звуків природи, фізичних явищ тощо. Голосні і приголосні звуки.	природи, взаємозалежності людини та природи. • Співпереживання, взаємоповага і взаємодопомога.	засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту; визначає основну мету почутого; аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів; розрізняє тексти різних стилів і типів; висловлює власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо; записує власні міркування або інформацію з інших джерел;	• Складання усних і писемних текстів.	
43.	Приголосні дзвінки і глухі (повторення). Вимова звуків, які позначаємо буквами г і ґ.	• Відкритість до інновацій, готовність продукувати нові ідеї. • Здатність до конструктивної взаємодії дітей між собою та з дорослими.	створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, склади слова, слова); порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками; вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	• Мовне спостереження. • Вправи на розрізнення глухих, дзвінких, твердих та м'яких звуків, звуків г і ґ. • Орфоепічні вправи. • Робота з графічними організаторами. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Лінгвістичні ігри. • Інтерактивні вправи. • Складання усних і писемних текстів • Висловлення власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним.	1
44.	Приголосні тверді і м'які, шиплячі (повторення). Напівпом'якшені (пом'якшені) приголосні.			• Запис слова фонетичною транскрипцією. • Визначення належності звуків до певної групи: твердих і м'яких, шиплячих. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Лінгвістичні ігри. • Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема у вимові шиплячих) у своєму мовленні та мовленні інших людей. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії.	1
45.	Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт (абетка, азбука).			• Запис слова фонетичною транскрипцією. • Мовне спостереження. • Упорядкування за алфавітом прізвищ письменників (співаків, імен героїв улюблених мультфільмів та ін.). • Лінгвістичні ігри. • Інтерактивні вправи.	1
46.	Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ (повторення).			• Запис слова фонетичною транскрипцією. • Фонетичний розбір слова. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії. • Аналізування, оцінювання тексту. • Складання електронної мапи (малюнка) звуків української мови.	1

				• Інтерактивні вправи.	
47.	Фонетичний розбір слова.			• Запис слова фонетичною транскрипцією. • Фонетичний розбір слова. • Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією.	1
48.	Поділ слова на склади. Основні правила переносу слів.			• Визначення складів у слові. Перенесення слів із рядка в рядок. • Лінгвістичне мінідослідження. • Фонетичний розбір слова. • Інтерактивні вправи.	1
49.	Основні правила переносу слів.			• Визначення складів у слові. Перенесення слів із рядка в рядок. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	1
50.	Наголос. Словник наголосів. Логічний наголос для виділення слів зі смисловим навантаженням.			• Визначення наголосу в слові. • Використання логічного наголосу для виділення слів зі смисловим навантаженням. • Робота зі словником наголосів. • Мовленнєвий експеримент (наприклад, зсув наголосу в слові). • Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема в наголошуванні слів) у своєму мовленні та мовленні інших людей. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії. • Складання та розігрування діалогів з використанням слів, у вимові яких часто трапляються помилки (черговий, новий, випадок, вимова, запитання, завдання, разом та ін.). • Підготовка аудіоповідомлення для соцмереж про поширені помилки в наголошуванні слів.	1
51.	УРМ № 11. Письмовий твір-розповідь на основі власного досвіду в художньому стилі (за планом).			• Написання твору-розповіді на основі власного досвіду в художньому стилі (за планом).	1
52.	УРМ № 12. Редагування твору. Особливості будови розповіді.			• Редагування твору.	1
53.	УРМ № 13. Аналіз твору-розповіді.			• Аналіз твору-розповіді. .	1
54.	Орфоепічна помилка (практично). Орфоепічний словник.			• Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії).	1

				• Виправлення орфоепічних помилок. • Робота з орфоепічним словником. • Складання речень і мікротекстів, що містять слова, у вимові яких трапляються помилки. • Інтерактивні вправи.	
55.	Контрольний диктант № 1.			• Письмовий диктант.	1
56.	Робота над помилками, допущеними в диктанті. Узагальнення вивченого з розділу «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія» (Звуки мови й звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос).			• Фонетичний розбір слова. • Складання тексту, у якому всі слова починаються однаковою буквою. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії. • Аналізування, оцінювання тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного та почутого. • Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема в наголошуванні слів, вимові шиплячих) у своєму мовленні та мовленні інших людей. • Інтерактивні вправи.	1
57.	Контрольна робота № 4 (тестові завдання). Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія. Звуки мови й звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії.			• Тестові завдання. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії.	1
Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (рози-), без- – 15 год. КР – 1 год.					
58.	Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях. Вимова голосних звуків. Ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів	• Краса, естетична довершеність української мови, зокрема її милозвучність і мелодійність. • Патріотизм, національна самосвідомість та ідентифікація.	Учень / учениця: визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб; розпізнає наявні в почутому повідомленні факти, судження та аргументи;	• Лінгвістичне мінідослідження. • Добирання слів з уподібненням звуків. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Читання слів уголос із дотриманням норм орфоепії.	1
59.	Позначення на письмі ненаголошених голосних [е], [и] в коренях слів (повторення і поглиблення). Орфограма. Орфографічний словник.	• Любов до культури свого народу, його традицій, звичаїв, обрядів. • Збереження та примноження родинних	дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів; знаходить у тексті відому і нову інформацію; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; записує власні міркування або	• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Розв’язання ситуаційних завдань, пов’язаних з уживанням слів. • Робота з орфографічним словником. • Виразне читання текстів уголос із	1

		цінностей, забезпечення єдності поколінь. • Усвідомлення необхідності дотримуватися правил безпечної життєдіяльності.	інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними орфографічними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них чергувань звуків, засобів милозвучності; урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	дотриманням правил орфоєпії. • Написання есе про красу й милозвучність української мови (про транспорт майбутнього, воду в природі тощо). Редагування есе. • Розпізнавання в словах явища уподібнення звуків. • Лінгвістичне мінідослідження. • Добирання слів з уподібненням звуків. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Виявлення і виправлення орфоєпічних помилок (з коментуванням і без). • Складання речень з опорними словами та певного змісту. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Розпізнавання в словах явища уподібнення звуків. • Добирання слів з уподібненням звуків. • Інтерактивні вправи. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Орфографічний практикум. • Читання слів уголос із дотриманням норм орфоєпії. • Виявлення та аналіз орфоєпічних помилок у своєму мовленні та мовленні інших людей. • Інтерактивні вправи. • Робота з орфографічним словником. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Лінгвістичне мінідослідження. • Орфоєпічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоєпії). • Читання слів уголос із дотриманням норм орфоєпії. • Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних з уживанням слів. • Робота з орфографічним словником. • Інтерактивні вправи. • Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією.	1 1 1 1 1 1 1
60.	УРМ № 14. Есе про красу й милозвучність української мови (про транспорт майбутнього, воду в природі тощо). Редагування есе.				
61.	Уподібнення приголосних звуків.				
62.	Уподібнення приголосних звуків. Тренувальні вправи				
63.	Написання слів із сумнівними приголосними. Тренувальні вправи.				
64.	Написання слів із сумнівними приголосними. Орфографічна помилка (практично).				
65.	Вимова та правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без-.				
66.	Вимова та правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без-. Тренувальні вправи.				

				• Запис слова фонетичною транскрипцією. • Складання речень з опорними словами та певного змісту.	
67.	Спрощення в групах приголосних.			• Лінгвістичне мінідослідження. • Розпізнавання в словах явища спрощення звуків. • Добирання слів зі спрощенням приголосних звуків. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами. • Складання речень з опорними словами та певного змісту.	1
68.	Спрощення в групах приголосних. Тренувальні вправи.			• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Добирання слів зі спрощенням приголосних звуків. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних з уживанням слів. • Ігри зі словами (вікторини). • Складання висловлення про дружбу чи людські чесноти з використанням слів, у яких відбувається спрощення (наприклад, щасливий, чесний, совісний, безкорисливий, заздрісний, улесливий).	1
69.	Найпоширеніші випадки чергування голосних звуків (практично): [o] – [a], [e] – [i], [e] – [и]; [o], [e] з [i]; [и] – [i] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів.			• Розпізнавання в словах явища чергування голосних звуків. • Добирання слів із чергуванням голосних звуків. • Запис слова фонетичною транскрипцією. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Робота з орфографічним словником. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	1

70.	Найпоширеніші випадки чергування голосних звуків (практично): [о] – [а], [е] – [і], [е] – [и]; [о], [е] з [і]; [и] – [і] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів.			- Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Розв’язання ситуаційних завдань, пов’язаних з уживанням слів. - Складання речень з опорними словами та певного змісту. - Ігри зі словами (вікторини).	1
71.	Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків (практично): [г], [к], [х] – [ж], [ч], [ш] – [з’], [ц’], [с’]; [д] – [дж]; [зд] – [ждж].			- Розпізнавання в словах явища чергування приголосних звуків. - Добирання слів із чергуванням приголосних звуків. - Укладання пам’ятки щодо дотримання найпоширеніших чергувань приголосних звуків. - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Складання речень з опорними словами та певного змісту. - Розв’язання ситуаційних завдань, пов’язаних з уживанням слів.	1
72.	Основні випадки чергування [у] – [в], [і] – [й]; уживання прийменника з і його варіантів із, зі (зо) (правила милозвучності).			- Вибір прийменника, сполучника з дотриманням правил милозвучності. - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Складання власних висловлень на запропоновану тему із використанням вивченої орфограми.	1
73.	Узагальнення вивченого з розділу «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія» (Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без-).			- Інтерактивні вправи. - Ігри зі словами (вікторини). - Записування аудіоповідомлення для соцмереж зі зразками правильної вимови. - Виконання проєкту (наприклад, підготовка й проведення мовознавчої вікторини на тему «Фонетика. Орфоепія»).	1
74.	Контрольна робота № 5 (тестові завдання). Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія. Вимова голосних і приголосних звуків.			Тестові завдання - Виразне читання текстів уголос із дотриманням правил орфоепії.	1

	Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без- Виразне читання текстів уголос із дотриманням правил орфоєпії.				
Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв йо,ьо. Подвоєння букв – 9 год. КР – 1 год.					
75.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях.</i> Позначення м'якості приголосних на письмі. Уживання м'якого знака <i>(повторення і поглиблення).</i>	• Усвідомлення важливості української мови як основи духовної культури. • Активна життєва позиція щодо природоохоронної діяльності, оздоровлення довкілля. • Товарииськість, дружба, співпереживання, толерантність, взаєморозуміння. • Усвідомлення важливості збереження здоров'я, зокрема правильного харчування.	Учень /учениця: вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів; наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; розрізняє тексти різних стилів і типів; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними орфографічними нормами; створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; урізноманітнює власне мовлення завдяки	• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення належності звуків до групи твердих чи м'яких. • Записування слова фонетичною транскрипцією. • Орфоєпічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоєпії).	1
76.	Позначення м'якості приголосних на письмі. Уживання м'якого знака <i>(повторення і поглиблення).</i>			• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Складання і проведення словникових диктантів. • Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик, схема) для соцмереж про вживання м'якого знака. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Інтерактивні вправи.	1
77.	Сполучення букв йо,ьо.			• Орфоєпічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоєпії). • Записування слова фонетичною транскрипцією. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	1
78.	УРМ № 15. Усний докладний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму (за планом).			• Докладний усний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму (за планом).	1
79.	Апостроф <i>(повторення і поглиблення).</i>			• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Орфоєпічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоєпії). • Складання «хмари слів» на вивчену орфограму. • Висловлення міркувань щодо проблемних	1

			роботі із словниками та довідковими джерелами.	питань, пов'язаних з мовними явищами. • Інтерактивні вправи.	
80.	Апостроф (повторення і поглиблення).			• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик, схема) для соцмереж про вживання апострофа. • Складання і проведення словникових диктантів. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Робота з орфографічним словником.	1
81.	УРМ № 16. Письмовий твір-роздум на тему, пов'язану із життєвим досвідом учнів, у художньому стилі за колективно складеним планом.			• Написання твору-роздуму на тему, пов'язану із життєвим досвідом учнів, у художньому стилі за колективно складеним планом.	1
82.	УРМ № 17. Редагування твору-роздуму. Особливості будови елементарного роздуму.			• Редагування твору-роздуму.	1
83.	УРМ № 18. Аналіз письмового твору-роздуму.			• Аналіз письмового твору-роздуму.	1
84.	Подвоєння букв на позначення збігу однакових приголосних.			• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Записування слова фонетичною транскрипцією.	1
85.	Подвоєння букв на позначення збігу однакових приголосних. Тренувальні вправи.			• Робота з орфографічним словником. • Інтерактивні вправи. • Складання і проведення словникових диктантів. • Аналіз, оцінювання, тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого.	1
86.	Подвоєння букв на позначення подовжених приголосних.			• Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами.	1

				• Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією.	
87.	Узагальнення вивченого з розділу «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія» (Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв <i>йо,ьо</i> . Подвоєння букв).			• Інтерактивні вправи. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Складання і проведення словникових диктантів. • Записування слова фонетичною транскрипцією. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	1
88.	Контрольна робота № 6 (тестові завдання). Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія. Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв <i>йо,ьо</i>. Подвоєння букв Проговорювання скоромовок.			• Тестові завдання. • Проговорювання скоромовок.	1

ВІДОМОСТІ ІЗ СИНТАКСИСУ ТА ПУНКТУАЦІЇ – 35 год. КР – 3 год.
Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення – 16 год. КР – 1 год.

89.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях.</i> Відомості із синтаксису і пунктуації. Словосполучення. Відмінність словосполучення від слова й речення.	• Почуття поваги до рідного краю, народу. Плекання українських національних цінностей. • Уміння налагоджувати контакти з іншими особами. Готовність до пошуку різноманітних способів розв'язання комунікативних проблем. • Потреба в спілкуванні з мистецтвом. • Любов до батьків.	Учень /учениця: визначає ключові слова в почутому повідомленні; доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації; добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування; дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів; формулює тему та основну думку тексту;	• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення головного й залежного слова в словосполученні. • Складання словосполучень за схемами. • Конструювання словосполучень з поданих слів з використанням і без використання прийменників. • Розбір словосполучення як синтаксичної одиниці. • Складання висловлення з використанням опорних словосполучень (наприклад: улюблені книжки, відповіді на запитання, запам'ятаю назавжди).	1
90.	Головне й залежне слово в словосполученні.	• Гідність, чесність, справедливість. • Усвідомлення себе як невід'ємної частини природи.	розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою,	• Визначення головного й залежного слова в словосполученні. • Складання словосполучень за схемами. • Групування словосполучень залежно від способу вираження головного слова.	1

			актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти); порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками; вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ.	• Замінювання словосполучень синонімічними. • Розбір словосполучення як синтаксичної одиниці. • Заміна словосполучень синонімічними з метою посилення виразності й образності тексту. • Переказування тексту за виписаними словосполученнями.	
91.	Головне й залежне слово в словосполученні.		складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою; знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти); порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками; вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ.	• Визначення головного й залежного слова в словосполученні. • Конструювання словосполучень з поданих слів з використанням і без використання прийменників. • Розбір словосполучення як синтаксичної одиниці. • Виправлення типових (найбільш поширених) граматичних помилок у словосполученнях. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Добирання ключових слів (словосполучень) для опису пам'ятки архітектури. • Інтерактивні вправи.	1
92.	Речення, його граматична основа (підмет і присудок).		пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти); порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками; вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ.	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Відновлення прислів'їв, приказок з певної групи слів. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Моделювання життєвих ситуацій із використанням прислів'їв.	1
93.	Речення, його граматична основа (підмет і присудок).		вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ.	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Інтерактивні вправи. • Аналіз, оцінювання тексту, який містить вивчені синтаксичні одиниці.	1
94.	Речення з одним головним членом (загальне ознайомлення).			• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення в реченні чи тексті вказаних	1

				синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Інтерактивні вправи.	
95.	Види речень за метою висловлювання; емоційним забарвленням: окличні й неокличні (повторення).			• Лінгвістичне мінідослідження. • Виразне читання речень відповідно до мети висловлення та інтонації. • Виписування з довідникових джерел прислів'їв, приказок у формі спонукальних речень. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Перебудова речень (наприклад, розповідних на спонукальні або питальні). • Складання речень вказаного виду. • Складання у формі спонукальних речень порад, яких мають дотримуватися п'ятикласники, і розміщення цих порад у соцмережах.	1
96.	Види речень за метою висловлювання; емоційним забарвленням: окличні й неокличні (повторення).			• Виразне читання речень відповідно до мети висловлення та інтонації. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Складання речень вказаного виду. • Інтерактивні вправи. • Створення тексту інформації для шкільного вебсайту або шкільної електронної газети про кумедну поведінку ваших домашніх улюбленців з використанням різних за метою висловлення речень. • Складання розповіді з використанням різних видів речень за метою висловлювання (орієнтовні теми: «Я – українець (українка)», «Ми відповідальні за майбутнє країни», «Ми – патріоти»). • Усне висловлення-роздум з використанням визначених синтаксичних одиниць (наприклад, «Чому потрібно говорити правду?»).	1
97.	УРМ № 19. Твір-роздум за колективно складеним планом у			• Написання твору-роздуму за колективно складеним планом у художньому стилі	1

	художньому стилі (орієнтовні теми: «Чому потрібно берегти природу», «Що може зробити мене щасливим», «Чому необхідно знати історію свого народу»). Редагування твору-роздуму.			(орієнтовні теми: «Чому потрібно берегти природу», «Що може зробити мене щасливим», «Чому необхідно знати історію свого народу»). Редагування твору-роздуму.	
98.	УРМ № 20. Аналіз письмового твору-роздуму.			• Аналіз письмового твору-роздуму.	1
99.	Пунктуаційна помилка та її умовне позначення (практично).			• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Складання висловлення, пов'язаного з конкретно життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць (зокрема з метою уникнення конфліктних ситуацій). • Інтерактивні вправи.	1
100.	Другорядні члени речення: додаток.			• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Поширення речень додатками, означеннями, обставинами. • Синтаксичний розбір речення.	1
101.	Другорядні члени речення: додаток.			• Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Поширення речень додатками. • Складання речень вказаного виду та з визначеними синтаксичними одиницями (зокрема за схемами).	1
102.	Другорядні члени речення: означення.			• Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Поширення речень означеннями. • Складання тексту (опису, роздуму) про природні явища з використанням епітетів.	1

103.	Другорядні члени речення: означення.			• Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Поширення речень додатками, означеннями. • Складання речень вказаного виду та з визначеними синтаксичними одиницями (зокрема за схемами). • Складання тексту вітальної листівки з використанням означень.	1
104.	Другорядні члени речення: обставина.			• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Поширення речень обставинами.	1
105.	Другорядні члени речення: обставина.			• Підкреслення членів речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Синтаксичний розбір речення. • Поширення речень додатками, означеннями, обставинами. • Складання діалогу-розпитування «Як проїхати до центральної частини міста» (з використанням реплік-речень, які містять обставини). • Складання речень вказаного виду та з визначеними синтаксичними одиницями (зокрема за схемами).	1

106.	Узагальнення і систематизація з розділу «Відомості із синтаксису та пунктуації» (Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення).			- Підкреслення членів речення. - Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. - Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Синтаксичний розбір речення. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Поширення речень додатками, означеннями, обставинами. - Складання речень вказаного виду та з визначеними синтаксичними одиницями (зокрема за схемами). - Інтерактивні вправи.	1
107.	Контрольна робота № 7 (тестові завдання). Відомості із синтаксису та пунктуації. Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення. Аналіз, оцінювання тексту, який містить вивчені синтаксичні одиниці.			- Тестові завдання - Аналіз, оцінювання тексту, який містить вивчені синтаксичні одиниці.	1
Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог – 19 год. КР – 2 год.					
108.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях.</i> Речення з однорідними членами (без сполучників і з найбільш уживаними сполучниками). Кома між однорідними членами речення.	- Культурне та історичне надбання України. - Право кожного мати й вільно висловлювати власну думку. - Делікатність, тактовність, уміння уникати конфліктів та домовлятися. - Здатність до конструктивної взаємодії учнів між собою.	Учень / учениця: стисло переказує зміст почутого повідомлення, підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці; перефразовує репліки в діалозі; визначає ключові слова в почутому повідомленні; добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування; дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів;	- Лінгвістичне мінідослідження. - Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Підкреслення членів речення. - Відповіді на запитання за змістом прочитаного. - Складання речень з вказаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами.	1
109.	Речення з однорідними членами	Увага та повага до	пояснює функції основних складників	Визначення в реченні чи тексті вказаних	1

	(без сполучників і з найбільш уживаними сполучниками). Кома між однорідними членами речення.	співрозмовника (адресата листа).	друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей; використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом; формулює тему та основну думку тексту; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо); записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; знаходить і виправляє недоліки та	синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Підкреслення членів речення. • Редагування речень, у яких допущено помилки у вживанні однорідних членів речення (з коментуванням). • Складання речень за картиною з використанням визначених синтаксичних одиниць. • Доповнення речень однорідними членами.	
110.	Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Двокрапка перед однорідними членами речення після узагальнювального слова.		розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо); записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; знаходить і виправляє недоліки та	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Підкреслення членів речення. • Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами.	1
111.	Двокрапка перед однорідними членами речення після узагальнювального слова.		розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо); записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; знаходить і виправляє недоліки та	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Підкреслення членів речення. • Інтерактивні вправи. • Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць.	1
112.	Тире перед узагальнювальним словом.		розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо); записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; знаходить і виправляє недоліки та	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Підкреслення членів речення. • Редагування речень, у яких допущено помилки у вживанні однорідних членів речення (з коментуванням). • Синтаксичний розбір речення. • Складання речень з указаними синтаксичними	1

				одиницями, зокрема за схемами..	
113.	УРМ № 21. Контрольний письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення.		помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу;	• Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення.	1
114.	УРМ № 22. Редагування переказу.		виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти);	• Редагування тексту.	1
115.	УРМ № 23. Аналіз письмового переказу.		вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть;	• Аналіз письмового переказу.	1
116.	Звертання. Непоширені і поширені звертання.		порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір.	• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Доповнення речень звертанням. • Читання та аудіювання текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці.	1
117.	Розділові знаки для виділення звертань (повторення).			• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Синтаксичний розбір речення. • Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць.	1
118.	Розділові знаки для виділення звертань (повторення).			• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Синтаксичний розбір речення. • Доповнення речень звертанням. • Складання тексту вітальної листівки з нагоди Дня матері, Дня Землі тощо з використанням звертань. • Інтерактивні вправи.	1
119.	Ознайомлення з найбільш уживаними вставними словами			• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення в реченні чи тексті вказаних	1

	та сполученнями слів (практично).			синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Замінювання вставних слів синонімічними. • Доповнення речень вставним словом. • Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами. • Читання та аудіювання діалогів, а також текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці.	
120.	Виділення вставних слів на письмі комами.			• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Підкреслення членів речення. • Замінювання вставних слів синонімічними. • Доповнення речень вставним словом. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Складання тексту-відповіді відповідно до запропонованої ситуації з використанням вставних слів. • Інтерактивні вправи.	1
121.	Виділення вставних слів на письмі комами.			• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Синтаксичний розбір речення. • Доповнення речень вставним словом. • Складання текстів з указаними синтаксичними одиницями. • Виконання проєкту (наприклад, складання плейлиста чи добірки пісень, у текстах яких є звертання або вставні слова).	1
122.	УРМ № 24. Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів.			• Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів.	1
123.	УРМ № 25. Редагування тексту листа. Адреса.			• Редагування тексту листа.	1
124.	Складні речення з безсполучниковим і сполучниковим зв'язком.			• Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць.	1

				• Підкреслення членів речення. • Добирання сполучників для зв'язку частин складного речення. • Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами. • Перебудовування речень (простих на складні). • Складання висловлення, пов'язаного з конкретно життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць.	
125.	Кома між частинами складного речення			• Підкреслення членів речення. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Добирання сполучників для зв'язку частин складного речення. • Інтерактивні вправи. • Складання розповіді (легенди) про історію рідного міста (села) з використанням складних речень.	1
126.	Кома між частинами складного речення			• Підкреслення членів речення. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Читання та аудіювання текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці. • Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами. • Створення тексту за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо).	1
127.	Пряма мова. Розділові знаки для оформлення прямої мови.			• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Складання схеми речення з прямою мовою. • Перебудовування речень (наприклад, складних на речення з прямою мовою). • Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами. • Складання текстів з указаними синтаксичними	1

				одинацями.	
128.	Пряма мова. Розділові знаки для оформлення прямої мови.			- Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Складання схеми речення з прямою мовою. - Інтерактивні вправи. - Складання розповіді «Мудрі батькові поради» («Улюблені пісні моєї мами», «Чого навчив мене мій тренер») з використанням речень, що містять пряму мову.	1
129.	Діалог. Розділові знаки для оформлення діалогу.			- Лінгвістичне мінідослідження. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Складання текстів з указаними синтаксичними одиницями. - Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць.	1
130.	Діалог. Розділові знаки для оформлення діалогу.			- Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами. - Інценування байки, текст якої містить діалог. - Написання оповідання (казки) за поданим початком з використанням діалогу.	1
131.	Контрольний диктант № 2.			- Письмо. - Аналіз тексту.	1
132.	<i>Робота над помилками, допущеними в диктанті.</i> Узагальнення і систематизація з розділу «Відомості із синтаксису та пунктуації» (Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог).			- Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Добирання сполучників для зв'язку частин складного речення. - Інтерактивні вправи. - Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема за схемами.	1

				Виконання проєкту (наприклад, проведення гри «Найрозумніший»).	
133.	Контрольна робота № 8 (тестові завдання). Відомості із синтаксису та пунктуації. Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог. Читання та аудіювання діалогів, а також текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці.			- Тестові завдання. - Читання та аудіювання діалогів, а також текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці.	1
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 5 КЛАСІ – 7 год					
134.	<i>Робота над помилками, допущеними у тестових завданнях.</i> Лексикологія.	- Повага до історії та культурного надбання українського народу, розуміння ментальності. - Взаємодопомога, повага до людей. - Позитивне світосприйняття	Учень / учениця: визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні; обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення; формулює тему та основну думку тексту; записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах; порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення, словосполучення, слово, звук) за визначеними ознаками; вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть.	- Тлумачення лексичного значення ужитих у реченнях (текстах) слів. - Добирання синонімів, антонімів. - Доповнення речень словами з урахуванням контексту. - Редагування речень, словосполучень, у яких допущено лексичні чи граматичні помилки (з коментуванням). - Інтерактивні вправи. - Складання речень вказаного виду чи з використанням визначених слів. - Складання текстів вказаної тематики та з використанням визначених слів чи видів речень. - Створення дописів-рекомендацій з культури мовлення для розміщення в соціальних мережах.	1
135.	Будова слова й орфографія.			- Виділення у слові значущих частин. Розбір слова за будовою. - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, різних за будовою. - Зіставлення прочитаного із зображеним на малюнку.	1
136.	Фонетика й графіка. Орфоепія та орфографія.			Записування слова фонетичною транскрипцією. Фонетичний розбір слова.	1

				• Розпізнавання в словах явищ уподібнення звуків, спрощення, чергування звуків. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, фонетичними явищами. • Читання вголос речень (текстів) з дотриманням правил вимови слів та інтонування речень. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	
137.	Фонетика й графіка. Орфоенія та орфографія.			• Записування слова фонетичною транскрипцією. Фонетичний розбір слова • Розпізнавання в словах явищ уподібнення звуків, спрощення, чергування звуків. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, фонетичними явищами. • Інтерактивні вправи. • Читання вголос речень (текстів) з дотриманням правил вимови слів та інтонування речень.	1
138.	Синтаксис і пунктуація.			• Визначення членів речення. • Синтаксичний розбір речення. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень з вивченими пунктограмами. • Розпізнавання в текстах синтаксичних одиниць. • Читання вголос речень (текстів) з дотриманням правил вимови слів та інтонування речень. • Аналіз та оцінювання прочитаного чи прослуханого тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого.	1
139.	Синтаксис і пунктуація.			• Визначення членів речення. • Синтаксичний розбір речення.	1

				• Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень з вивченими пунктограмами. • Розпізнавання в текстах синтаксичних одиниць. • Складання речень вказаного виду чи з використанням визначених слів. • Складання текстів вказаної тематики та з використанням визначених слів чи видів речень. • Читання вголос речень (текстів) з дотриманням правил вимови слів та інтонсування речень.	
140.	Урок-підсумок.			• Аналіз та оцінювання прочитаного чи прослуханого тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Інтерактивні вправи. • Створення дописів-рекомендацій з культури мовлення для розміщення в соціальних мережах. • Зіставлення прочитаного із зображенням на малюнку.	1

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Оцінювання п'ятикласників здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є такі:

1. **Поточне** : призначене для встановлення рівнів опанування здобувачами освіти навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосованих технологій навчання; упроваджувати поточне оцінювання необхідно систематично, використовуючи завдання на повторення пройденого матеріалу й закріплення вивченого.
2. **Підсумкове** : тематичне, семестрове, річне.
3. **Формувальне**: самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради заклад освіти визначає адаптаційний період з _____ до _____, коли поточне та тематичне оцінювання не здійснюється.

Результати формувального (поточного формувального) оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо) педагог фіксує в особистих джерелах.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя, виконує елементарні завдання.
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію.
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, із помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило.
	6	Учень/учениця знає й розуміє основні положення навчального матеріалу відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання, коли виконує завдання за зразком.
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки й залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповідає логічно, але з певними неточностями.
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази й самостійно та правильно аргументує їх
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми.
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, ухвалює обґрунтовані рішення.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу і має такий вигляд:

_____ (повна назва закладу освіти)

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня / учениці _____ класу _____ (прізвище та ім'я учня / учениці)

_____ навчальний рік

Характеристика навчальної діяльності*	Стан сформованості (сформовано/формується)
1. виявляє інтерес до навчання	
2. виявляє розуміння прочитаного	
3. висловлює власну думку	
4. критично та системно мислить	
5. логічно обґрунтовує власну позицію	
6. діє творчо	
7. виявляє ініціативу в процесі навчання	
8. конструктивно керує емоціями	
9. оцінює ризики	
10. самостійно приймає рішення	
11. розв'язує проблеми співпрацює з іншими	

Характеристика результатів навчальної діяльності

Предмет / інтегрований курс	Результати діяльності	Рівень досягнення результатів навчання		
		I семестр	II семестр	За рік
Українська мова	1. Сприймає усну інформацію / аудіювання			
	2. Усно взаємодіє та висловлюється / говоріння			
	3. Сприймає письмові тексти / читання			
	4. Письмово взаємодіє та висловлюється / письмо			
	Загальна оцінка результатів навчання			

АЛГОРИТМ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ З ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

1. **Графа «Характеристика навчальної діяльності»** сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.
2. Зазначену графу заповнює класний керівник за результатами спостережень, проведених спільно з учителями-предметними, які працюють із класом.
3. Спостереження проводять упродовж року та фіксують в індивідуальних картках спостережень.
4. У свідоцтві **графу «Характеристика навчальної діяльності»** заповнюють так: сформовано/формується.

АЛГОРИТМ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ З ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

1. **Графа «Характеристика результатів навчання»** заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.
2. **Оцінювання результатів навчальної діяльності має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з предмета, групи умінь та вимоги до обов'язкових результатів навчання, передбачені Державним стандартом.**
3. Учитель виставляє **поточні оцінки** та оцінки за контрольні (діагностичні) роботи за темами, викладеними в початковій програмі / календарному плані та оцінку за ведення зошита.
4. **Тематичне оцінювання** здійснює на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів не враховують.
5. Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, свідоцтві навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».
6. **Оцінка за семестр** ставиться за результатами тематичного оцінювання та оцінювання груп загальних результатів, відображених у свідоцтві навчальних досягнень: 1. Сприймає усну інформацію / аудіювання. 2. Усно взаємодіє та висловлюється / говоріння. 3. Сприймає письмові тексти / читання. 4. Письмово взаємодіє та висловлюється / письмо.
Види робіт, які варто враховувати для виставлення оцінки за групу загальних результатів, викладено в таблиці 1.

ТАБЛИЦЯ 1

ВИМОГИ ДЕРЖСТАНДАРТУ ДО ОБОВ'ЯЗКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА	ГРУПИ УМІНЬ ПЕРЕДБАЧЕНИХ ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТОМ	ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКА МОВА
I. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях. МОВ 1.1-1.2.	1. УМІННЯ ПРАЦЮВАТИ З ІНФОРМАЦІЄЮ	1. СПРИЙМАЄ УСНУ ІНФОРМАЦІЮ / АУДІЮВАННЯ
Учень / учениця :	Учень / учениця вміє :	Види навчальної діяльності
Сприймає усну інформацію: • слухає уважно, • ставить слушні запитання, • відповідає на запитання.	1.1. Знаходити, добирати необхідне 1.2. Унаочнювати 1.3. Сприймати й реагувати 1.4. Робити висновки 1.5. Аналізувати 1.6. Оцінювати 1.7. Виявляти головне/другорядне 1.8. Змінювати форму подання тощо)	• Аудіювання медіатексту. • Аудіювання тексту. • Відповіді на запитання за змістом почутого. • Аудіювання діалогів, а також текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці. • Аудіювання текстів, що містять слова із суфіксами, які надають слову значень зменшуваності й пестливості.
Виокремлює усну інформацію : • знаходить у почутому відповіді на поставлені запитання, • розрізняє відому і нову для себе інформацію, • визначає ключові слова.		2.УСНО ВЗАЄМОДІЄ ТА ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ / ГОВОРІННЯ
Перетворює інформацію з почутого повідомлення в різні форми повідомлень: • переказує почуте, • складає план почутого, • унаочнює та візуалізує почуте повідомлення		Види навчальної діяльності
Аналізує та інтерпретує усну інформацію: • формулює тему та ідею; • зіставляє почуте із життєвим досвідом, • розпізнає факти, судження, факти, судження та аргументи		• Виконання проєкту (наприклад, проведення гри «Найрозумніший»). • Виправлення орфоепічних помилок. • Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема в наголошуванні слів) у своєму мовленні та мовленні інших людей. • Виконання проєкту (наприклад, підготовка й проведення мовознавчої вікторини на тему «Фонетика. Орфоепія»). • Докладний усний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису тварини, що містить синоніми та антоніми (за колективно складеним простим планом). • Докладний усний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму (за планом). • Записування аудіоповідомлення для соцмереж зі зразками правильної вимови.
Оцінює усну інформацію: • обґрунтовує достовірність, повноту, • вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації,		

• характеризує вплив окремих деталей		• Зіставлення прочитаного із зображеним на малюнку (зокрема передавання емоцій людини в тексті та на малюнку). • Інсценування байки, текст якої містить діалог. • Колективне складання словника найпоширеніших етикетних формул (привітання, прощання, вибачення, висловлення вдячності та ін.). • Міркування та відповіді на запитання за змістом висловлень відомих людей про значення мови в житті людини й суспільства (усно). • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Переказування тексту за виписаними словосполученнями. • Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення. • Підготовка аудіоповідомлення для соцмереж про поширені помилки в наголошуванні слів. • Складання висловлення за поданими чи дібраними самостійно опорними словами. • Складання висловлення про дружбу чи людські чесноти з використанням слів, у яких відбувається спрощення (наприклад, щасливий, чесний, совісний, безкорисливий, заздрісний, улесливий). • Складання діалогу про погоду з використанням запропонованих або дібраних самостійно антонімів. • Складання діалогу-розпитування «Як проїхати до центральної частини міста» (з використанням реплік-речень, які містять обставини). • Складання і розігрування діалогу етикетного характеру з використанням синонімічних етикетних формул вітання, прохання, вдячності (у музеї, бібліотеці, магазині, спортзалі та ін.) з урахуванням віку та статусу співрозмовника. • Складання і розігрування діалогу-розпитування про корисність різних видів спорту (правила користування смартфоном та ін.) з використанням синонімів. • Складання речень і мікротекстів, що містять слова, у вимові яких трапляються помилки. • Складання розповіді «Мудрі батькові поради» («Улюблені пісні моєї мами», «Чого навчив мене мій тренер») з використанням речень, що містять пряму мову. • Складання розповіді з використанням різних видів речень за метою висловлювання (орієнтовні теми: «Я – українець (українка)», «Ми відповідальні за майбутнє країни», «Ми – патріоти»). • Складання тексту-відповіді відповідно до запропонованої ситуації з використанням вставних слів. • Складання усних текстів.
Висловлює та обстоює власні погляди, ідеї, переконання: • висловлює своє ставлення до думок інших осіб, • наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції		
Використовує вербальні та невербальні засоби під час представлення своїх думок: • використовує вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації, • дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів, • використовує окремі засоби художньої виразності.		
Регулює власний емоційний стан: • регулює власні емоції в комунікації, • збагачує міжособистісну комунікацію позитивними емоціями.		

		• Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією. • Створення розповіді про відвідування зоопарку з використанням незмінних слів (назв тварин). • Усне висловлення-роздум з використанням визначених синтаксичних одиниць (наприклад, «Чому потрібно говорити правду?»). • Усний опис малюнка, за допомогою якого можна проілюструвати прочитаний текст. • Формулювання правил спілкування на основі прочитаних крилатих висловів. • Усний вибірковий переказ художнього тексту, що містить опис предмета, за колективно складеним простим планом. С • Складання та розігрування діалогів, зокрема: ✓ в онлайн-середовищі відповідно до запропонованої ситуації спілкування, пов'язаної із життєвим досвідом учнів із використанням етикетних формул; ✓ телефонних розмов, що передбачають уникання небажаного й небезпечного спілкування, протистояння маніпулятивним впливам; ✓ за ілюстрацією (або коміксом).
П. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду. МОВ 2.1-2.7.	2. ТЕКСТОВІ ВМІННЯ	3. СПРИЙМАЄ ПИСЬМОВІ ТЕКСТИ / ЧИТАННЯ
Учень / учениця :	Учень / учениця вміє:	Види навчальної діяльності
Сприймає текст: • читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання, • розрізняє складники структури тексту відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей, • використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом Аналізує та інтерпретує текст : • формулює тему та ідею, • зіставляє почуте із життєвим досвідом, • розпізнає факти, судження, факти, судження та аргументи, • розрізняє тексти різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму,	2.1. Сприймати. 2.2. Інтерпретувати. 2.3. Аналізувати. 2.4. Збагачувати естетичний та емоційно-чуттєвий досвід. 2.5. Осмислювати зміст, ставити запитання. 2.6. Змінювати епізоди. 2.7. Виявляти проблему. 2.8. Формулювати основну думку.	• Аналіз будови тексту, виділення зачину, основної частини та кінцівки. • Аналіз та оцінювання прочитаного чи прослуханого тексту. • Аналіз, оцінювання, інтерпретація тексту. • Визначення ключових слів у тексті. • Визначення мікротем і тематичних речень. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоєпії. • Висловлення власних почуттів, вражень, викликаних прочитаним. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Виконання проекту (наприклад, складання плейлиста чи добірки пісень, у текстах яких є звертання або вставні слова). • Виконання проекту (наприклад, складання рекламного тексту з метою спонукати правильно добирати слова, урізноманітнювати своє мовлення тощо).

• поєднує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо) у межах одного або кількох текстів		• Добирання заголовка тексту. • Зіставлення прочитаного із зображенням на малюнку (зокрема передавання емоцій людини в тексті та на малюнку). • Колективне складання простого плану прослуханого або прочитаного тексту. • Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик, схема) для соцмереж про вживання апострофа. • Робота з графічними організаторами. • Робота зі словниками та довідковими джерелами. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації. • Створення тексту за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо). • Усне повідомлення на лінгвістичну тему (наприклад, «Префікси-антоніми»). • Формулювання теми й основної думки тексту. • Читання вголос речень (текстів) з дотриманням правил вимови слів та інтонуювання речень. • Читання мовчки тексту, аналіз прочитаного, відповіді на запитання за змістом прочитаного та виконання тестових завдань. • Читання та аудіювання діалогів, а також текстів, які містять визначені синтаксичні одиниці. • Читання вголос речень (текстів) з дотриманням правил вимови слів та інтонуювання речень.
Збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід : • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним		
Перетворює текстову інформацію: • переказує зміст тексту у різний спосіб відповідно до завдання, • фіксує потрібні елементи тексту, за допомогою окремих графічних позначок, • представляє текстову інформацію, використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту, • створює текст на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо)		
Обирає тексти для читання: • обирає тексти для читання і наводить окремі аргументи щодо свого вибору, • використовує достовірні джерела інформації.		
Оцінює текст: • обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті, • визначає актуальність і несуперечливість, • аргументує власну оцінку прочитаного тексту, наводячи доречні цитати		
Читає творчо: • у разі потреби змінює персонажів, додаючи окремі епізоди, • переказує прочитане з позиції одного з персонажів, • за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик, блог тощо)		
III. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови. МОВ 3.1-3.3	3. КОМУНІКАТИВНІ ВМІННЯ	4. ПИСЬМОВО ВЗАЄМОДІЄ ТА ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ / ПИСЬМО
Учень / учениця : _____	Учень / учениця вміє:	Види навчальної діяльності
Створює письмові висловлення: • різних типів, стилів,	3.1. Створювати	Докладний письмовий переказ тексту розповідного характеру з елементами опису предмета (або тварини), що містить синоніми та антоніми (за

• з дотриманням норм, • на засадах академічної доброчесності.	письмові висловлення. 3.2. Висловлювати і захищати власні погляди, думки, ідеї, переконання. 3.3. Взаємодіяти письмово в режимі реального часу (в цифровому середовищі). 3.4. Визначати наміри співрозмовників. 3.5. Висловлювати власне ставлення до події, проблеми, дії, вчинку. 3.6. Регулювати свій емоційний стан. 3.7. Використовувати доцільні для конкретної ситуації жанри мовлення. 3.8. Аналізувати ситуацію спілкування, коригувати її.	самостійно складеним простим планом). Редагування переказу. Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів. Написання есе про красу й милозвучність української мови (про транспорт майбутнього, воду в природі тощо). Написання оповідання (казки) за поданим початком з використанням діалогу. Написання твору-роздуму за колективно складеним планом у художньому стилі (орієнтовні теми: «Чому потрібно берегти природу», «Що може зробити мене щасливим», «Чому необхідно знати історію свого народу»). Написання твору-опису тварини (або предмета) з використанням слів із суфіксами та префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення й виразності (у художньому стилі). Написання твору-роздуму на тему, пов'язану із життєвим досвідом учнів, у художньому стилі за колективно складеним планом. Написання твору-розповіді на основі власного досвіду в художньому стилі (за планом). Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення. Складання висловлення з використанням опорних словосполучень (наприклад: улюблені книжки, відповіді на запитання, запам'ятаю назавжди). Складання висловлення за поданими чи дібраними самостійно опорними словами. Складання писемних текстів. Складання тексту (опису, роздуму) про природні явища з використанням епітетів. Складання тексту вітальної листівки з використанням означень. Складання тексту, у якому всі слова починаються однаковою буквою. Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць. Складання власних висловлень на запропоновану тему із використанням вивченої орфограми. Складання речень з опорними словами та певного змісту. Складання речень за картиною з використанням визначених синтаксичних одиниць. Складання речень-компліментів з використанням слів із префіксом <i>пре-</i> (наприклад, для привітання з днем народження). Складання розповіді (легенди) про історію рідного міста (села) з використанням складних речень. Складання текстів з указаними синтаксичними одиницями. Створення казки, текст якої містить слова, що надають слову значення збільшеності та згрубілості. Складання текстів з указаними синтаксичними одиницями. Укладання пам'ятки щодо дотримання найпоширеніших чергувань приголосних звуків.
Взаємодіє письмово в режимі реального часу (у цифровому середовищі): • створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах, • висловлюється, спілкується, дискутує в цифровому середовищі, • дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування.		Підготовка аудіо- чи відеорекомендацій (постер, слайди, відеоролик) для соцмереж про поширені лексичні помилки. Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик) про написання префіксів. Складання «хмари слів». Складання писемних текстів на цифрових носіях. Створення дописів-рекомендацій з культури мовлення для розміщення в соціальних мережах. Складання у формі спонукальних речень порад, яких мають дотримуватися п'ятикласники, і розміщення цих порад у соцмережах. Створення дописів-рекомендацій з культури мовлення для розміщення в соціальних мережах.

		Створення тексту інформації для шкільного вебсайту або шкільної електронної газети про кумедну поведінку ваших домашніх улюбленців з використанням різних за метою висловлення речень.
Редагує письмові тексти: - знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові і мовному оформленні власних висловлень, - удосконалює текст.		Вправи на редагування. Редагування есе. Редагування тексту листа. Редагування переказу. Редагування речень і текстів (зокрема оголошень), у яких допущено лексичні помилки, з коментуванням. Редагування речень і текстів, що містять спільнокореневі слова й форми одного слова (з коментуванням). Редагування речень і текстів. Редагування речень, у яких допущено помилки у слововживанні. Редагування твору-роздуму, твору-опису, твору-розповіді. Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних із неправильним уживанням слів. Редагування речень, словосполучень, у яких допущено лексичні чи граматичні помилки (з коментуванням). Редагування речень, у яких допущено помилки у вживанні однорідних членів речення (з коментуванням). Робота з деформованим текстом (заміна повторюваних слів синонімами, використання синонімів як засобу зв'язку речень у тексті).
IV. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу. МОВ 4.1-4.2.	4. МОВНІ ВМІННЯ	Поточні оцінки за перелічені види робіт ураховуються при виставленні тематичної оцінки.
Учень / учениця : _____	Учень / учениця вміє:	Види навчальної діяльності
Досліджує мовні явища: - виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, частини слова, слова, форми слова, словосполучення, речення, тексти); - порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками; - порівнює та зіставляє мовні одиниці; - вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні; - порівнює тексти щодо наявності в них певних мовних явищ.	4.1. Розуміти й пояснювати роль мови в житті людини й суспільства. 4.2. Виявляти, розуміти й пояснювати мовне явище. 4.3. Досліджувати мовне явище. 4.4. Збагачувати власне мовлення, демонструвати активний словник. 4.5. Використовувати знання мови у мовленнєвій творчості. 4.6. Користуватися словниками. 4.7. Дотримуватися норм літературної мови. 4.8. Редагувати.	Вибір прийменника, сполучника з дотриманням правил милозвучності. Виділення у слові значущих частин. Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. Визначення в реченнях (текстах) і добирання слів, що містять антонімічні префікси. Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами. Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. Визначення головного й залежного слова в словосполученні. Визначення належності звуків до певної групи: твердих і м'яких, дзвінких і глухих, шиплячих. Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. Визначення складів у слові. Перенесення слів із рядка в рядок. Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. Використання логічного наголосу для виділення слів зі смисловим навантаженням. Виписування з довідникових джерел прислів'їв, приказок у формі спонукальних речень. Відновлення прислів'їв, приказок з певної групи слів. Вправи на розрізнення голосних і приголосних, глухих, дзвінких, твердих та м'яких звуків, звуків <i>т</i> і <i>г</i>. Групування словосполучень залежно від способу вираження головного слова. Добирання слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. Добирання ключових слів (словосполучень) для опису пам'ятки архітектури. Добирання синонімів і
Використовує знання з мови в мовленнєвій творчості.		

		антонімів, слів з уподібненням, чергуванням звуків, спільнокоренових слів. Добирання сполучників для зв'язку частин складного речення. Доповнення речень вставним словом, однорідними членами. Доповнення речень словами в правильних граматичних формах. Доповнення речень словами з урахуванням контексту. Заміна словосполучень синонімічними з метою посилення виразності й образності тексту. Замінювання вставних слів і словосполучень синонімічними. Запис слова фонетичною транскрипцією. Зіставлення лексичного та граматичного значення слова. Ігри зі словами (вікторини, кросворди, ребуси).Інтерактивні вправи. Конструювання словосполучень з поданих слів з використанням і без використання прийменників. Лінгвістичне мінідослідження. Лінгвістичні ігри. Мовленнєвий експеримент (наприклад, заміна іменників займенниками для уникнення небажаного повтору слів, зсув наголосу в слові).Обґрунтування ролі слів різних частин мови. Перебудова речень, наприклад: розповідних на спонукальні або питальні, складних на речення з прямою мовою, простих на складні. Підкреслення членів речення. Порівняння мовних і немовних (звукові і світлові сигнали, символіка, дорожні знаки тощо) засобів спілкування, які люди використовують у повсякденному житті. Порівнювання текстів щодо наявності в них антонімії. Поширення речень додатками, означеннями, обставинами. Робота з орфографічним, тлумачним словниками. Розбір словосполучення як синтаксичної одиниці. Розпізнавання в словах явищ уподібнення звуків, спрощення, чергування звуків. Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, фонетичними явищами. Синтаксичний розбір речення. Складання і проведення словникових диктантів. Складання речень вказаного виду чи з використанням визначених слів. Складання речень з указаними синтаксичними одиницями. Складання словосполучень за схемами. Тлумачення лексичних значень омонімів, паронімів з урахуванням контексту. Тлумачення лексичного значення ужитих у реченнях (текстах) слів. Упорядкування за алфавітом прізвищ письменників (співаків, імен героїв улюблених мультфільмів та ін.). Фонетичний розбір слова. Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних з уживанням слів. Визначення наголосу в слові. Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема у вимові шиплячих) у своєму мовленні та мовленні інших людей. Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії).
--	--	---

7.Для зручності паралельно з офіційним журналом учитель **може** вести записи в **особистому нотатнику**, виписуючи оцінки з офіційного журналу. На основі цих записів легше визначити оцінку за кожною з груп загальних результатів.

Зразок записів в особистому нотатнику:

Група загальних результатів	Оцінювання групи 1. Сприймає усну інформацію / аудіювання				Оцінювання групи 2. Усно взаємодіє та висловлюється / говоріння						Оцінювання групи 3. Сприймає письмові тексти / читання				Оцінювання групи 4. Письмово взаємодіє та висловлюється / письмо					
Вид роботи і дата (якщо за роботу ставлять оцінки всім учням класу)			Аудіювання медіатексту 25. 12	Середня арифметична оцінка Група 1				Діалог 29. 11.	Усний переказ 20. 12	Середня арифметична оцінка Група 2				Читання вголос 21. 12	Середня арифметична оцінка Група 3	Письмовий переказ 31.09.	Твір-опис предмета 19.10.		Диктант 29. 12	Середня арифметична оцінка Група 4
Іваненко Іван (оцінка, дата виставлення оцінки, якщо оцінювалися не всі учні класу)	10 28. 10.	8 29. 11.	10	10	10 18. 09.	10 24.10 .	9 29. 11	10	9	10	8 12.09.	7 12.10 .	8 17.11	9	8	7	9	7 23.11.	8	8

Зразок записів в офіційному журналі (сторінка зліва):

№	Місяць і число Прізвище та ім'я учня/учениці	09 / 09	27 / 09	Зошит	Тематична	24 / 10	28 / 10	Зошит	Тематична	05 / 11	15 / 11	Зошит	Тематична	20 / 12	29 / 12	Зошит	Тематична	Група 1	Група 2	Група 3	Група 4	I семестр	Скоригована
1	Іваненко Іван	9	10	7	10	10	8	6	9	8	9	10	9	11	8	10	10	10	10	8	8	9	

Зразок записів в офіційному журналі (сторінка справа):

№	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
63.	29 /12	Контрольний диктант.	Виконати проєкт «Зимова казка».
64.		Група 1. Сприймає усну інформацію / аудіювання.	
65.		Група 2. Усно взаємодіє та висловлюється / говоріння.	
66.		Група 3. Сприймає письмові тексти / читання.	
67.		Група 4. Письмово взаємодіє та висловлюється / письмо.	
68.	10 / 01	Уподібнення приголосних звуків.	Вивчити матеріал на с.146 - 147. Виконати вправу №231 (письмово).

8. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання, оцінювання груп загальних результатів проводиться в окремій колонці без дати

9. Загальну оцінку результатів навчання за семестр можна вирахувати так: додати всі тематичні оцінки і оцінки за групи загальних результатів, а суму поділити на загальну кількість оцінок.

Наприклад, в учня Іваненка Івана за перший семестр в журналі виставлено:

- 1) за тему 1 – 10 балів,
- 2) за тему 2 – 9 балів,
- 3) за тему 3 – 9 балів,
- 4) за тему 4 – 10 балів;
- 5) **за групу 1** Сприймає усну інформацію / аудіювання – 10 балів,
- 6) **за групу 2** Усно взаємодіє та висловлюється / говоріння – 10 балів,
- 7) **за групу 3** Сприймає письмові тексти / читання – 8 балів,
- 8) **за групу 4** Письмово взаємодіє та висловлюється / письмо – 8 балів.

Загальна оцінка результатів навчання за семестр: $(10+9+9+10+10+10+8+8):8= 9$.

9.Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри.